

Op 11 december zal de Wereldhandelsorganisatie (WTO) niet langer handelsgeschillen in beroep kunnen behandelen. De Verenigde Staten blokkeren de benoeming van nieuwe rechters. Voormalig WTO-rechter Peter Van den Bossche ziet de toekomst somber in.

JOZEF VANGELDER

PETER VAN DEN BOSSCHE OVER DE WTO-CRISIS

‘Wet van de jungle dreigt voor de wereldhandel’

Door de Amerikaanse boycot zal de WTO nog één rechter over om geschillen in beroep te behandelen.

PETER VAN DEN BOSSCHE. “Dat is vrij dramatisch. We komen van zeven rechters, van wie er nog drie overblijven, het vereiste minimum. Twee van hen komen op 11 december aan het einde van hun mandaat. Het is zelfs niet duidelijk of zij hun lopende zaken nog kunnen afhandelen. De Verenigde Staten willen het budget voor beroepszaken bij de WTO inperken. Krijgen de VS hun zin niet, dan weigeren ze het complete WTO-budget voor 2020 goed te keuren. In dat geval gaat op 1 januari het licht uit in Genève. De VS zetten daarmee het mes op de hele organisatie.”

Welk probleem hebben de VS met de WTO-beroepsinstantie?

VAN DEN BOSSCHE. “De Amerikanen vinden dat de rechters hun boekje te buiten zijn gegaan door regels te creëren die de lidstaten van de WTO – begrijp: de VS – nooit hebben goedgekeurd. Ten tweede vinden de VS dat de beroepsprocedure niet langer dan de voorziene 90 dagen mag duren, wat door de complexiteit van de zaken onmogelijk was geworden. Ten slotte willen de VS dat de rechters na afloop van hun mandaat niet langer zaken afhandelen die ze toegewezen kregen toen ze nog in functie waren.”

Heeft de WTO voorstellen gedaan om aan die bezwaren tegemoet te komen?

VAN DEN BOSSCHE. “Een grote groep van WTO-leden, waaronder de Europese Unie, heeft elf voorstellen op tafel gelegd, die telkens op een Amerikaans ‘nee’ zijn gestoten. Zelfs

het voorstel van de Nieuw-Zeelandse WTO-ambassadeur David Walker – door de lidstaten aangewezen als bemiddelaar – hebben de Amerikanen afgeschoten. Het voorstel probeerde nochtans aan de Amerikanen tegemoet te komen, en behield tegelijk de essentiële kenmerken van een geschillenregeling, zoals onafhankelijkheid en onpartijdigheid.”

Hoe moet het nu verder?

VAN DEN BOSSCHE. “Als de beroepsinstantie niet langer functioneert, dan valt het geschillenregelingssysteem van de WTO in duigen. Een eerste mogelijke oplossing is de aanstelling van nieuwe rechters via een meerderheidsstemming onder de WTO-leden. Zo’n stemming doorbreekt wel traditie om beslissingen bij consensus te nemen. En ongetwijfeld zullen de VS dan de WTO verlaten. Een tweede, tijdelijke mogelijkheid is terugvallen op arbitrage. De Europese Unie heeft zo’n systeem uitgewerkt, dat Canada en Noorwegen al hebben aanvaard. Technisch zitten er haken en ogen aan, maar het heeft de meeste kans op slagen. Een laatste mogelijkheid is *a coalition of the willing*. WTO-leden brengen een alternatief systeem van geschillenregeling tot stand dat het huidige WTO-systeem kopieert. Maar ik vrees dat de geesten daar nog niet rijp voor zijn. Eigenlijk is geen enkele van die oplossingen fantastisch. Maar zonder oplossing vervallen we vanaf volgend jaar in de wet van de jungle, waarbij het economisch of militair sterkste land de afloop van een handelsgeschied bepaalt. Dat was de toestand in de jaren tachtig en begin de jaren negentig. Blijkbaar willen de VS terug naar die tijd.” ☉

Michel bij de spits af in Madrid

Ex-premier Charles Michel (MR) heeft er zijn eerste officiële optreden als Europees president opzitten. Op de openingsvergadering van de klimaatconferentie in Madrid benadrukte hij dat Europa de klimaatverandering ter harte neemt. “Ik heb een duidelijk doel: dat Europa tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent is op deze planeet.” De Vlaamse minister van Klimaat, Zuhal Demir (N-VA), trekt deze week ook naar Madrid. Zij stelde haar ecologische voetafdruk te verkleinen door te planeepoolen. Ze neemt dus een lijnvlucht.

“Er ligt een opvolgingsplan klaar. Er zal snel een nieuwe CEO worden benoemd”

Covoorzitter van Brussels Airlines Etienne Davignon ziet CEO Christina Foerster vertrekken naar moederbedrijf Lufthansa.

“Vertrouwensbreuk”

N-VA-voorzitter Bart De Wever is niet te spreken over geheime gesprekken tussen informateur Paul Magnette en de paars-groene partijen.

“De kraan staat open, het gas kan China binnenvloeden”

Gazprom-topman Aleksej Miller opent de eerste pijplijn die Rusland met China verbindt.

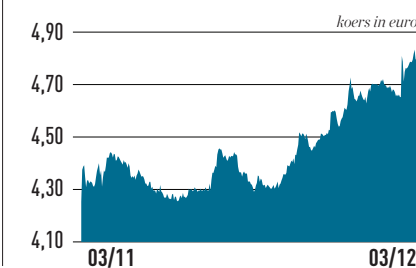
49,6

PROCENT

VAN DE VLAAMSE WERKNEMERS VINDT ZIJN BAAN NOG DOENBAAR, BLIJKT UIT EEN NIEUWE SERV-STUDIE.

AGFA DICHT BIJ VERKOOP HEALTHCARE

De deal zou 975 miljoen euro opbrengen.

Voorzitter Stefaan De Clerck stelt Guillaume Boutin voor als nieuwe CEO van Proximus.

“EEN JONGE, CREATIEVE, AMBITIEUZE MANAGER IN EEN NIEUWE STIJL”

“WE MOETEN DE LAT HOGER LEGGEN”

Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) wil ingrijpen, nu Vlaanderen uit de top tien zakt van het PISA-onderzoek naar het niveau van leerlingen.